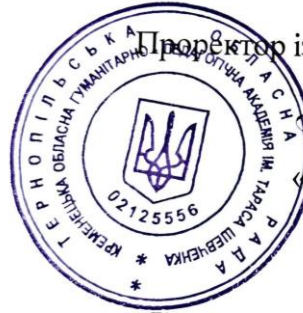

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра іноземних мов і методик їх навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із навчально-педагогічної роботи

М.Б. Боднар М.Б. Боднар
«31» серпня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА В ЗФПО**

рівень вищої освіти Другий (магістерський)
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
освітньо-професійна програма Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)

Кременець – 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни, Клак І. Є. Виробнича (педагогічна) практика в ЗФПО : [з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за освітньо-професійною програмою магістра]. Кременець, 2023 р. 27 с.

Розробники:

Клак І. Є., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і методик їх навчання.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання.
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 року.

Зав. кафедри

В.В. Кучер

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)»	Курс	
Змістових модулів – 4		1-й	
	Семестр		
Загальна кількість годин – 180	Освітній рівень: другий (магістерський)	Самостійна робота	
		180 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – -; самостійної роботи студента – 180		Вид контролю: залік	

2. Мета і завдання педагогічної практики

Мета виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО (далі Практика)

У професійному становленні викладача англійської мови та зарубіжної літератури вирішальна роль належить педагогічній практиці. Вона поєднує теоретичну підготовку магістрантів з їх практичною діяльністю у фаховій передвищій школі, яка є аналогом професійної роботи викладача, адекватна змісту і структурі педагогічної діяльності, організовується в реальних умовах закладів фахової передвищої освіти. Вона характеризується тим же розмаїттям стосунків і функцій що й діяльність викладача.

Метою виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО є:

- оволодіння магістрантами сучасними методами, формами та засобами навчання англійської мови та зарубіжної літератури;
- підготовка магістрантів до самостійного і творчого виконання основних професійно-педагогічних функцій викладача англійської мови та зарубіжної літератури у реальному навчально-виховному процесі;
- формування професійних і психологічних якостей особистості майбутнього фахівця з англійської мови та зарубіжної літератури відповідно до сучасних вимог щодо працівників сфери педагогічної діяльності;
- формування у магістрантів необхідних професійно-педагогічних навичок та умінь для вирішення практичних завдань в умовах реального навчально-виховного процесу у ЗФПО;
- виховання у магістрантів потреби постійного удосконалення педагогічної майстерності;

- розвиток у магістрантів творчої ініціативи та конкретних дослідницьких умінь у професійній діяльності викладача ЗФПО;
- формування інтересу у магістрантів до обраної професії, забезпечення її конкурентоздатності на ринку праці та мобільності, перспектив їх кар'єрного зростання впродовж життя.

Основними завданнями виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО є:

- створення умов для професійної адаптації магістрантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів ЗФПО;
- ознайомлення магістрантів із сучасним станом навчально-виховної роботи у ЗФПО та передовим педагогічним досвідом;
- формування та розвиток в магістрантів професійно-педагогічних навичок та умінь викладача англійської мови та зарубіжної літератури у ЗФПО;
- формування в магістрантів навичок та умінь проводити заняття з англійської мови та зарубіжної літератури, здійснювати їх самоаналіз з метою поглиблення знань методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури, конструктивно-планувальних, комунікативно-навчаючих та організаційно-професійних вмінь майбутнього викладача ЗФПО;
- формування в магістрантів навичок та умінь проведення науково-дослідницької роботи з психолого-педагогічних та методичних проблем;
- формування та розвиток у магістрантів практичних умінь та навичок планувати й здійснювати виховну та навчально-комунікативну діяльність студентів ЗФПО в позаурочній роботі з англійської мови та зарубіжної літератури;
- формування навичок визначати шляхи усунення помічених недоліків з урахуванням причин їх виникнення та конкретних умов навчання;
- формування вмінь реалізовувати плани, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання й виховання студентів ЗФПО;
- формування вмінь вносити до планів методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату;
- виховання в магістрантів стійкого інтересу до професії викладача ЗФПО, творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності та потреби у професійній самоосвіті та самоудосконаленні.

Практика передбачає безперервність та послідовність її проведення, забезпечує належний професійний досвід, соціально-професійну адаптацію майбутнього вчителя іноземних мов, а також отримання необхідного та достатнього обсягу практичних знань та вмінь відповідно до освітньо-професійної програми магістра.

В процесі проходження практики магістранти мають можливість безпосередньо спостерігати за діяльністю фахівців, зокрема вчителів іноземної мови, класних керівників та методистів ЗФПО, коледжів та інших освітніх установ, адже їх досвід роботи має важливе значення для формування особистості майбутнього педагога.

За результатами Практики магістранти складають диференційований залік. Підсумковий рейтинг з Практики – це середнє з рейтингових оцінок за здійснену практикантом навчальну, позакласну, виховну та науково-дослідницьку роботу з іноземної мови.

Згідно з положенням «Про проведення практики студентів ВНЗ України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти № 351 від 20.12.1994 р.) практика є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців у ЗВО і проводиться на оснащених відповідним чином базах ЗФПО та інших установах фахової передвищої освіти. Щодо виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО, то актуальним залишається вибір ЗФПО та коледжів нового типу, в яких створено відповідні навчально-методичні та кадрові передумови для

організації цього виду практики з іноземної мови. Так, з урахуванням педагогічних потреб і реального стану навчання іноземної мови в якості базових ЗФПО Академією укладено угоду з Кременецьким фаховим коледжем. Магістранти також мають можливість проходити Практику в інших ЗФПО та коледжах Тернопільської, Волинської, Рівненської та інших областей України.

Виробнича (педагогічна) практика в ЗФПО спрямована на формування в магістрантів таких **професійних компетентностей**:

Інтегральна компетентність. Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти, під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення. Набуття гнучкого способу мислення, який надає можливість розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічній діяльності.

ЗК4. Здатність до утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства України й інших країн; поцінування й повага до кроскультурного соціуму; здатність працювати в міжнародному інформаційному контенті.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Включає комунікаційні навички, включно із здатністю спілкуватися у сфері професійної діяльності.

ЗК7. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності. Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

ЗК8. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди, володіння навичками міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань.

ЗК9. Здатність до прокладання й реалізації власної траєкторії навчання протягом життя, самостійного оволодіння новими знаннями.

ЗК10. Здатність планувати та управляти часом. Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів навчання, взаємозв'язку з іншими дисциплінами і майбутньою професійною діяльністю фахівців.

ЗК11. Здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі (групі). Дотримання етичних принципів, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність учасників освітнього процесу.

ЗК12. Здатність обмірковувати й оцінювати власну роботу. Розвиток сучасних пізнавальних навичок, пов'язаних з розвитком знань і творчістю

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК 1. Здатність до аналізу, співставлення, порівняння педагогічних явищ, формування сучасного педагогічного мислення.

СК 2. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички

застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення комунікації англійською мовою у професійній сфері.

СК 3. Здатність здійснювати ефективну організацію навчально-виховного процесу у закладі освіти, моделювання діяльності фахівця, цілеспрямовану діяльність із проектування педагогічного процесу та окремих його складових відповідно до цілей, задач освіти та розробки нормативної, організаційної і навчально-методичної документації.

СК 5. Здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження, присвячене суттєвій проблемі сучасної науки в галузі педагогіки, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми державною та іноземною мовою.

СК 6. Здатність володіти методикою аналізу навчально-виховної діяльності у закладах освіти, проведення педагогічної діагностики та моніторингу якості освіти та розробляти методичні матеріали, що використовуються в освітньому процесі

СК 8. Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології викладання іноземної мови та зарубіжної літератури (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в закладах освіти на підставі особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів.

СК10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК11. Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні іноземної мови, зарубіжної літератури на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі), трансфер сучасних наукових досягнень у практику навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.

СК12. Компетентність у ряді викладацьких стратегій і розуміння їхніх теоретичних та практичних основ, здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань і навчального досвіду у вивчення іноземної мови, здатність розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах, володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

СК13. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, обмін досвідом професійної діяльності, уміння діагностувати й коригувати власну професійну діяльність, оцінювати педагогічний досвід у галузі викладання іноземної мови та зарубіжної літератури (вітчизняний, закордонний) з метою професійної саморегуляції та свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

СК15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

СК16. Володіння навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії і наукової полеміки; здатність творчо й критично осмислювати філологічну інформацію для вирішення теоретичних і практичних завдань у сфері професійної діяльності, вміння здійснювати науковий пошук (зокрема з допомогою цифрових технологій).

Програмні результати навчання.

Після завершення курсу магістрант повинен:

ПРН3. Визначати сутність процесів навчання й виховання в закладах освіти, їхні психолого-педагогічні основи в загальних поняттях і термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності.

ПРН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін.

ПРН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти за спеціальністю та спеціалізаціями.

ПРН8. Демонструвати вміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання при розв'язанні соціально-професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН9. Організовувати навчальну діяльність здобувачів, керувати нею й оцінювати її результати з метою набуття практичних навичок майбутньої професійної діяльності.

ПРН10. Демонструвати детальні знання спеціально вибраної галузі (відповідно до обраної спеціальності та спеціалізації) шляхом говоріння, читання, вивчення та звітування про зміст важливих праць на обрану тематику.

ПРН11. Знати мовні та літературні норми, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови та зарубіжної літератури, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний і літературний дискурс сучасності.

ПРН12. Володіти методами науково-педагогічних досліджень, навичками проведення діагностичних вимірів з метою їх ефективного використання у вивченні особистостей учасників освітнього процесу з метою створення позитивного психологічного клімату.

ПРН13. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь і навичок із професійно-орієнтованих дисциплін.

ПРН14. Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їхні обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН17. Виявляти готовність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів і прогнозування майбутніх наслідків на основі отриманих професійних знань.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навичок, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо-професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов.

ПРН 21. Організовувати та коректувати діяльність здобувачів в процесі та за результатами проходження виробничої практики.

3. Програма педагогічної практики у ЗФПО

Змістовий модуль 1. Підготовка до педагогічної практики

- Тема 1. Участь у настановчій конференції.
- Тема 2. Знайомство з навчальним закладом, групою, документацією.
- Тема 3. Знайомство з внутрішнім розпорядком навчального закладу.
- Тема 4. Підбір методичної літератури.
- Тема 5. Знайомство з оформленням і веденням журналу групи.

Змістовий модуль 2. Навчальна робота

- Тема 6. Знайомство з плануванням.
- Тема 7. Спостереження занять викладачів-предметників.
- Тема 8. Написання конспектів занять.
- Тема 9. Проведення занять згідно розкладу.
- Тема 10. Участь у методичних об'єднаннях викладачів по фаху.

Змістовий модуль 3. Виховна робота

- Тема 11. Проведення бесід зі студентами на педагогічні теми.
- Тема 12. Проведення екскурсій з групами.
- Тема 13. Проведення позакласних заходів.
- Тема 14. Участь у зборах групи.

Змістовий модуль 4. Підсумки практики

- Тема 15. Написання звіту про проходження Практики.
- Тема 16. Оформлення документації Практики.
- Тема 17. Участь у роботі засідань кафедри.
- Тема 18. Участь у підсумковій конференції.

4. Виробнича (педагогічна) практика у ЗФПО

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	У тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Підготовка до педагогічної практики						
Тема 1. Участь у настановчій конференції.	3					3
Тема 2. Знайомство з навчальним закладом, групою, документацією.	6					6
Тема 3. Знайомство з внутрішнім розпорядком ЗФПО.	6					6
Тема 4. Підбір методичної літератури.	10					10
Тема 5. Знайомство з оформленням і веденням журналу групи.	8					8
Разом за змістовим модулем 1	33					33
Тема 6. Знайомство з плануванням.	6					10
Тема 7. Спостереження занять викладачів-предметників.	12					12

Тема 8. Написання конспектів занять.	18					18
Тема 9. Проведення занять згідно розкладу.	24					24
Тема 10. Участь у методичних об'єднаннях викладачів по фаху.	15					15
Разом за змістовим модулем 2	79					79
Тема 11. Проведення бесід із студентами на педагогічні теми.	10					10
Тема 12. Проведення екскурсій з групами.	12					12
Тема 13. Проведення позакласних заходів.	12					12
Тема 14. Участь у зборах групи.	6					6
Разом за змістовим модулем 3	40					40
Тема 15. Написання звіту про проходження Практики.	8					8
Тема 16. Оформлення документації Практики	8					8
Тема 17. Участь у роботі засідань кафедри.	6					6
Тема 18. Участь у підсумковій конференції.	6					6
Разом за змістовим модулем 4	28					28
Усього годин	180					180

Виробнича (педагогічна) практика у ЗФПО
5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Підготовка до педагогічної практики		
1.	Тема 1. Участь у настановчій конференції.	3
2.	Тема 2. Знайомство із ЗФПО, групою, документацією.	6
3.	Тема 3. Знайомство з внутрішнім розпорядком групи.	6
4.	Тема 4. Підбір методичної літератури.	10
5.	Тема 5. Знайомство з оформленням і веденням журналу.	8
Змістовий модуль 2. Навчальна робота		
6.	Тема 6. Знайомство з плануванням.	10
7.	Тема 7. Спостереження занять викладачів-предметників.	12
8.	Тема 8. Написання конспектів занять.	18
9.	Тема 9. Проведення занять згідно розкладу.	24
10.	Тема 10. Участь у методичних об'єднаннях викладачів по фаху.	15
Змістовий модуль 3. Виховна робота		
11.	Тема 11. Проведення бесід з студентами на педагогічні теми.	10
12.	Тема 12. Проведення екскурсій з групами.	12
13.	Тема 13. Проведення позакласних заходів.	12
14.	Тема 14. Участь у зборах групи.	6
Змістовий модуль 4. Підсумки практики		
15.	Тема 15. Написання звіту про проходження педагогічної практики.	8

16.	Тема 16. Оформлення документації педагогічної практики.	8
17.	Тема 17. Участь у роботі засідань кафедри.	6
18.	Тема 18. Участь у підсумковій конференції.	6
	Усього	180

Зміст та організація діяльності магістранта-практиканта

Виробнича (педагогічна) практика в ЗФПО відповідно до навчальних планів спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література) триває протягом 30-33 тижнів навчання у другому семестрі.

Ця практика є одним із етапів професійної підготовки майбутніх учителів / викладачів англійської мови та зарубіжної літератури до навчально-виховної роботи в ЗФПО і передбачає навчальну, позакласну та дослідницьку роботу магістрантів. Під час Практики магістранти здійснюють спостереження, конструювання та організацію навчальної, позакласної та виховної роботи, а також долучаються до дослідницької педагогічної діяльності ЗФПО.

Виробнича (педагогічна) практика в ЗФПО проходить в три етапи.

1. Участь у настановчих зборах та організаційних заняттях у навчальному закладі та в ЗФПО.
2. Оформлення щоденника спостережень та перепис схеми аналізу уроків та позакласних заходів.
3. Ознайомлення з ЗФПО та класами – базою педагогічної практики.
4. Отримання індивідуальних завдань від методиста та викладача, пов'язаних із шефською допомогою ЗФПО.

На **основному** етапі Практики практикант повинен:

- **відвідати** 6 занять з іноземної мови та написати розгорнутий аналіз спостережень;
- **відвідати** 3 заняття із зарубіжної літератури та написати розгорнутий аналіз спостережень;
- **розробити** розгорнуті плани-конспекти та **провести**:
  - 6 занять з іноземної (основної) мови на 3-4 курсах (4 залікових);
  - 3 заняття із зарубіжної літератури на 1-2 курсах (2 залікових);
  - 2 виховних заходи у визначеному класі (1 заліковий);
  - 1 позакласний захід з іноземної мови (заліковий);
- **провести** 2 виховних заходи у визначеній групі (1 заліковий);
- **вивчити** психологічні, вікові та індивідуальні особливості студентів закріпленої групи, написати психолого-педагогічні характеристики на студента та групу.

На **заключному** етапі Практики магістрант виконує таку роботу:

- готує звітні матеріали з виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО;
- здає звітну документацію керівникам Практики для перевірки та оцінювання;
- бере участь у виставці наочних посібників та наочних матеріалів (в навчальному закладі);
- бере участь в підсумковому обговоренні результатів Практики.

Після закінчення практики студент повинен здати таку документацію:

1. Щоденник виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО з індивідуальним планом, обліком роботи, звітом, характеристикою роботи практиканта з оцінкою, з підписом і печаткою;
2. Конспекти залікових навчальних занять та виховного заходу (з наочним матеріалом), які затверджені викладачем закладу освіти (з оцінкою).
3. Психолого-педагогічні характеристики на студента та групу.

7. Права та обов'язки магістранта-практиканта

1. Магістрант має право вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу, організації Практики, брати участь у конференціях та нарадах.
2. Магістрант-практикант має право одержувати консультації викладачів і методиста з усіх питань проведення Практики.
3. Магістрант-практикант має право користуватися бібліотекою, навчальними аудиторіями, навчальними посібниками.
4. Магістрант проходить Практику у ЗФПО, визначених навчальним закладом, під керівництвом методиста.
5. Практикант проводить свою діяльність згідно з вимогами Статуту ЗФПО правилами внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації, викладачів у погодженні з керівником Практики (методистом) від навчального закладу.
6. Практикант проводить свою діяльність згідно з вимогами Статуту, правилами внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації навчального закладу, викладача у погодженні з керівником Практики (методистом) від навчального закладу.
7. Упродовж Практики магістрант працює у навчальному закладі не менше 6-ох годин в день.
8. Практикант своєчасно і якісно веде документацію педагогічної практики, передбачену робочою програмою.
9. Магістрант, який не виконав програму Практики без поважних причин і отримав незадовільну оцінку, може бути відрахованим із навчального закладу.
10. Магістранту, який не виконав програму Практики з поважних причин, може бути визначено додатковий термін проходження даного виду практики, але у вільний від навчання час.

8. Організація та керівництво виробничою (педагогічною) практикою в ЗФПО

Відповідальність за організацію, проведення і контроль Практики покладається на керівників навчального закладу. Навчально-методичне керівництво і виконання програм Практики забезпечує кафедра іноземних мов і методик їх навчання.

Загальну організацію Практики та контроль за її проведенням здійснює завідувач педагогічної практики навчального закладу.

До керівництва Практикою залучаються досвідчені викладачі та методисти.

На етапі **попередньої роботи** керівники Практики виконують такі види діяльності:

1. Завідувач педагогічної практики:

- визначає разом із практикантом ЗФПО для проведення Практики;
- завчасно укладає договори з базами Практики та її проведення за відповідною формою;
- організовує обмін досвідом проведення Практики між методистами;
- домовляється з лікувальними установами про проходження магістрантами медичного огляду.

2. Завідувач кафедри:

- розробляє методичні рекомендації щодо проведення даного виду педагогічної практики;
- розглядає й подає в навчальну частину відомості про готовність магістрантів даного курсу до Практики;
- визначає викладачів кафедри для керівництва практикантами (методистів).

3. Методисти Практики:

- разом із керівництвом ЗФПО здійснюють попередній вибір магістрантів, вирішують інші організаційні питання;
- перевіряють наявність медичного огляду у магістрантів;
- доводять до відома магістрантів розклад Практики, місце її проходження та організаційні вимоги.

На початковому етапі керівники Практики проводять такі види діяльності:

Завідувач педагогічної практики:

- в перший день Практики разом із деканом організовує інструктивні збори магістрантів-практикантів щодо змісту та організації даного виду практики;
- організовує проведення інструктажу з техніки безпеки та безпеки життєдіяльності магістрантів та студентів ЗФПО під час Практики;
- доводить до відома графік навчального процесу.

На основному етапі керівники Практики виконують такі види діяльності:

Завідувач педагогічною практикою, завідувач кафедри:

- відвідують ЗФПО, проводять бесіди з керівником, викладачами, знайомляться з документацією, відвідують виховні години і беруть участь у їх аналізі;
- проводять бесіди з магістрантами про стан навчального процесу, вживають заходи щодо його удосконалення.

На підсумковому етапі керівники Практики виконують такі види діяльності:

1. Завідувач педагогічною практикою, завідувач кафедри:

- організовують виставку-конкурс на кращу документацію Практики, дидактичний посібник, наочний матеріал;
- вивчають та аналізують звіти та документацію магістрантів, на основі чого складають звіт про результати даного виду практики;
- перевіряють журнали даного виду практики;
- беруть участь у організації виставки-конкурсу;
- обговорюють і затверджують результати даного виду практики.

2. Методисти:

- перевіряють документацію, яку ведуть практиканти, та оцінюють її;
- передають у ЗФПО дидактичні матеріали.

9. Планування занять в ЗФПО організація та проведення їх аналізу

Планування занять

Успішність планування занять зумовлена такими факторами:

- знанням цілей навчання та програмних вимог до мовленнєвих навичок і вмінь магістрантів;
- знанням змісту навчально-методичного комплексу;
- знанням умов навчання: вікових особливостей студентів;
- знанням основних методичних вимог до сучасного заняття англійської мови в ЗФПО;
- врахуванням дидактичних і методичних принципів навчання.

Відповідно до програми навчання англійської мови передбачає комплексне

досягнення практичної, виховної, загальноосвітньої та розвиваючої цілей.

Практична мета передбачає навчання студентів говоріння, аудіювання (усне мовлення), письма, читання (писемне мовлення) англійською мовою в межах тематики та мовного матеріалу, визначених програмою.

Загальноосвітня мета сприяє розширенню загального та філологічного кругозору студентів.

Розвиваюча мета спрямована на розвиток інтелектуальної, пізнавальної діяльності студентів, їх мовних здібностей.

Виховна мета забезпечує моральне, естетичне, трудове виховання студентів засобами англійської мови.

Виходячи із загальних кінцевих цілей навчання, викладач-практикант визначає конкретні цілі заняття: практичну, загальноосвітню, розвиваючу, виховну. Формулюючи практичну мету, викладач-практикант визначає, чого конкретно він буде навчати студентів на цьому занятті. Доцільно починати формулювання практичної мети словами “to teach” („вчити...” або „навчити..”). Наприклад:

- *вчити студентів вживати ГС ... на рівні однієї фрази / teach students to use GS ... at the level of a single phrase;*
- *вчити студентів вживати нові ЛО ... на рівні понад фразової єдності / teach students to use new LUs ... at a level of more than phrasal unity;*
- *вчити студентів розуміти незнайомі слова на основі контексту / teach students to understand unfamiliar words based on the context;*
- *вчити студентів розповідати про ... в певному обсязі фраз на основі мовленнєвої ситуації з опором на логіко-синтаксичну схему / teach students to talk about ... in a certain amount of phrases based on the speech situation with reference to the logical and syntactic scheme;*
- *вчити студентів обмінюватися репліками на рівні діалогічної єдності „твердження-твердження” на основі мовленнєвої ситуації / teach students to exchange remarks at the level of dialogue unity “statement-assertion” based on the speech situation;*
- *вчити студентів одержувати основну інформацію з прочитаного/прослуханого тексту / teach students to perceive basic information from a read/listened text.*

Якщо подається новий мовний матеріал, то формулювання практичної мети може бути таким: ознайомити студентів із функцією, формою, особливостями вживання ГС ... та вчити правильно використовувати її на рівні фрази; ознайомити зі значенням, формою, особливостями вживання ЛО ... та вчити правильно їх використовувати в знайомих ГС на рівні фрази; ознайомити з правилом читання літери ... і вчити правильно читати слова згідно з правилом.

Плануючи досягнення *розвиваючої, виховної, загальноосвітньої цілей*, практикант повинен чітко визначити відповідний потенціал навчального матеріалу заняття і своїх дій на ньому. Наприклад:

- розвивати кмітливість студентів (використовувати безперекладні способи семантизації або ребуси, кросворди тощо);
- розвивати інтелектуальну гнучкість студентів (виконання вправ на трансформацію діалога-зразка на основі змінних ситуацій);
- виховувати гарний смак (навчаючи студентів правильно вживати прикметники, викладач-практикант планує проведення вправи на основі ситуації добору одягу, який створює гармонійні за кольором тощо).

Формулювання *загальноосвітньої мети* можна починати словами: „розширювати уявлення” або „формування уявлення...”. Наприклад:

- розширювати уявлення студентів про традиції ... (студенти на уроці будуть читати текст, де є відповідна додаткова інформація, обговорення якої планується викладачем);

- формувати уявлення про національний костюм (викладач планує подачу або тренування ЛО за темою „Одяг” на основі предметів національного костюма, про який студенти ще не мають уявлення).

Починається планування складанням тематичного плану. Він дозволяє викладачу бачити в цілому цикл занять за темою, роль і місце кожного заняття в ньому і завдяки цьому добирати найбільш ефективні методи, прийоми та засоби для вирішення проміжних завдань на шляху досягнення кінцевих цілей щодо оволодіння студентами конкретними комунікативними навичками та вміннями в рамках відповідної теми. Для складання тематичного плану необхідно:

- визначити характер та обсяг мовного і мовленнєвого матеріалу кожного заняття, передбачених авторами підручника;
- вивчити відповідні методичні рекомендації та сформулювати цілі кожного заняття з урахуванням етапів роботи над навчальним матеріалом і вимог програми;
- визначити необхідні для досягнення мети методи та прийоми навчання;
- спланувати домашнє завдання;
- забезпечити необхідне оснащення заняття як технічними, так і традиційними засобами навчання;
- врахувати специфіку роботи в даній групі (рівень підготовки студентів, їх пізнавальну активність, уміння виконувати певні види вправ, інтерес, до предмета, відношення до викладача тощо).

Зразок схеми для складання тематичного плану

№ заняття	Тип заняття	Цілі заняття	Мовний матеріал	Вид мовленнєвої діяльності				Оснащення заняття	Домашнє завдання
				Г	А	Ч	П		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Тематичний план є основою для поурочного планування, в якому розкривається конкретний зміст кожного заняття. З урахуванням специфіки англійської мови як навчального предмета у процесі планування і складання плану-конспекту кожного конкретного заняття тематичного циклу необхідно пам'ятати, що:

- на занятті англійської мови формуються мовленнєві навички і вміння;
- змістом заняття є певний комплекс вправ, що виконуються в чіткій послідовності;
- завдання кожного заняття визначаються в залежності від його місця в тематичному циклі;
- організація мовного матеріалу повинна бути комплексною;
- для формування конкретних, аспектних мовленнєвих навичок та для розвитку умінь в різних видах мовленнєвої діяльності повинен виконуватись відповідний комплекс вправ;
- мовленнєва практика (вправи) повинна імітувати процес мовленнєвого спілкування, тобто мати комунікативну спрямованість, вмотивованість та ситуативну зумовленість;
- ефективність заняття визначається ступенем мовленнєвої активності студентів;
- заняття повинно передбачати систематичний і планомірний контроль рівня

сформованості мовленнєвих навичок, умінь студентів та сприяти здійсненню диференційованого підходу до їх навчання;

- зміст заняття повинен готувати студентів до виконання домашнього завдання;
- заняття повине проводитись англійською мовою в доступних для розуміння студентами формах;
- діяльність викладача повинна викликати інтерес і пізнавальну активність студентів;
- у процесі планування необхідно враховувати вікові особливості студентів.

Схема аналізу заняття

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ЗАНЯТТЯ.

1. Дата, прізвище ім'я по батькові викладача, ЗФПО, група, кількість студентів.
2. Готовність групи до заняття: гігієнічний стан приміщення, наявність підручників, зошитів, необхідних засобів унаочнення.

II. ЗМІСТ І СТРУКТУРА ЗАНЯТТЯ.

1. Тема заняття, місце заняття в системі занять з даної теми.
2. Обґрунтованість і правильність постановки практичної мети, навчальних, виховних і розвиваючих завдань заняття.
3. Доцільність добору мовного матеріалу та його дозування, співвідношення мовної діяльності викладача і студентів на занятті (з урахуванням його навчального завдання).
4. Етапи заняття. їх логічна послідовність, методична обґрунтованість та часова характеристика.
5. Зміст і обсяг домашнього завдання, його доцільність.

III. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ.

1. Реалізація свідомо-практичного підходу до навчання, співвідношення навчальних дій по усвідомленню мовного матеріалу, тренувальних вправ з мовлення.
2. Забезпечення комунікативного підходу до введення мовного матеріалу, ступінь комунікативності навчальних і контрольних вправ.
3. Засоби створення ситуативної основи мовлення (застосування унаочнення).
4. Прийоми забезпечення активності студентів, інтенсивності їх навчальних дій, динамічність заняття (різноманітність режимів та прийомів роботи, темп), його емоційність; засоби здійснення індивідуального підходу до студентів з різним рівнем підготовки; прийоми корекції мовних навичок студентів.
5. Шляхи досягнення розвиваючого завдання.
6. Спосіб орієнтації на виконання домашнього завдання.
7. Підведення підсумків заняття.

IV. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА НА ЗАНЯТІ.

1. Підготовленість викладача до заняття.
2. Знання мовного матеріалу і володіння методикою його навчання.
3. Нормативність мовлення, його чіткість, виразність, емоційність.
4. Дотримання оптимального співвідношення між мовленням викладача і студентів.
5. Педагогічна майстерність: уміння організувати студентів до роботи, зацікавити їх, енергійність, доброзичливість, такт, артистичність.

V. ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТІ.

1. Рівень підготовки студентів відповідно до вимог програми та готовність до даного заняття.
2. Ступінь засвоєння матеріалу, активність, уважність, рівень розвитку мислення, пам'яті, спостережливості, уяви.
3. Дотримання режиму мовлення англійською мовою.

4. Розвиненість навичок самостійної роботи.

5. Дисципліна студентів на занятті.

VI. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ПРО ЗАНЯТТЯ.

1. Коротка характеристика результатів заняття в зв'язку з метою і завданням, які поставив викладач.

2. Рівень засвоєння знань, формування в студентів навичок та вмінь.

3. Врахування викладачем рівня розвитку, освіченості і вихованості колективу студентів.

4. Стиль спілкування викладача та студентів, підтримання позитивної мотивації на всіх етапах заняття, створення обстановки психологічного комфорту.

VII. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАНЯТТЯ.

1. Удосконалення дидактичного характеру (звернути увагу на структуру заняття, методи, прийоми та засоби навчання).

2. Удосконалення психологічного характеру (прагнення до забезпечення розвиваючої ролі заняття, до здійснення індивідуального і диференційованого підходу: спираючись на рівень розвитку сприймання, осмислення, запам'ятовування, відтворення, закріплення, перенос, актуалізацію).

3. Удосконалення методичного характеру (специфіка методів, прийомів та засобів навчання, видів роботи).

4. Рекомендації з питань самоосвіти викладача, пропозиції поділитися своїм досвідом або познайомитися з досвідом роботи інших викладачів.

11. Критерії оцінки занять магістрантів-практикантів

Методист-керівник Практики керується такими критеріями оцінки занять магістрантів-практикантів I курсу:

Оцінка „**відмінно**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладача, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував заняття, намітив реальні цілі, конкретні етапи заняття та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного заняття в серії занять за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій досяг цілей заняття.

При цьому:

1. повністю реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал заняття;

2. методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;

3. правильно встановлено послідовність і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;

4. практикант правильно намічас об'єкти контролю на занятті та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;

5. практикант дає чіткі установки на виконання студентами мовленнєвих дій, встановлює і підтримує засобами англійської мови різноманітні мовленнєві контакти;

6. правильно розподіляє час на мовлення студентів і викладача на занятті;

7. практикант веде заняття англійською мовою (раціонально користується рідною), практично не допускає помилок, помічає помилки студентів і володіє мовленнєвими способами їх виправлення;

8. практикант володіє прийомами активізації всіх студентів групи, і здійснює індивідуальний підхід до них;

9. практикант уміє викликати інтерес до навчальних дій, що виконуються на занятті;

10. практикант грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання як наявні, так і самостійно виготовлені;

11. практикант грамотно проводить дидактичні ігри;

12. епізодично користується конспектом заняття і в ході може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка „добре” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладача, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував заняття, намітив реальні цілі, конкретні етапи заняття та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного заняття в серії занять за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі заняття досягнуті в цілому, але план виконано неповністю.

При цьому:

1. не до кінця реалізовано виховний, освітній або розвиваючий потенціал заняття;
2. методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
3. в основному правильно встановлено послідовність і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
4. практикант правильно намічає об'єкти контролю на занятті та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;
5. практикант дає чіткі установки на виконання студентами мовленнєвих дій, встановлює і підтримує засобами англійської мови різноманітні мовленнєві контакти;
6. не завжди правильно розподіляє час на мовлення студентів і викладача;
7. практикант веде заняття англійською мовою, але іноді робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також помічає і виправляє більшість помилок;
8. практикант володіє основними прийомами активізації всіх студентів групи, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;
9. практикант уміє викликати інтерес до більшості навчальних дій, що виконуються на занятті;
10. використовує наявні і самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна;
11. практикант грамотно проводить дидактичні ігри;
12. епізодично користується конспектом і в ході заняття в деяких випадках може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка „задовільно” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладача, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному правильно в методичному і мовному аспектах спланував заняття, намітив цілі, етапи заняття та методичні прийоми для досягнення цілей на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі заняття досягнуті неповністю.

При цьому:

1. не до кінця реалізовано виховний, освітній, розвиваючий потенціал заняття;
2. методичні прийоми не завжди раціональні, не відповідають меті;
3. мають місце порушення послідовності вправ та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
4. неправильно намічені об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю;
5. недостатньо чітко даються установки на виконання студентами мовленнєвих дій, встановлюються засобами англійської мови одноманітні мовленнєві контакти;
6. протягом заняття значно порушується розподіл часу на мовлення студентів і викладача;
7. практикант часто переходить на рідну мову під час проведення заняття, робить мовні помилки і не помічає в багатьох випадках помилок студентів;
8. практикант недостатньо володіє прийомами активізації всіх студентів на занятті, не здійснює індивідуальний підхід до них;
9. вміє викликати інтерес до деяких навчальних дій, що виконуються на занятті;
10. мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам;
11. практикант використовує дидактичні ігри, але не завжди грамотно їх проводить;
12. постійно користується конспектом у ході заняття і не може скоригувати свою

діяльність у разі необхідності.

12. Позааудиторні / виховні заходи та їх аналіз

Мета позакласної роботи в ЗФПО, в тому числі з англійської мови, має кілька аспектів: виховувати та підтримувати у студентів мотивацію до оволодіння рідною та англійською мовами як предметом, зокрема:

- сприяти підвищенню рівня володіння студентів мовами;
- розширювати знання студентів про соціально-економічні особливості та культуру країни, мова якої вивчається;
- розвивати їх творчі здібності;
- здійснювати емоційний вплив на них;
- здійснювати особистісне спілкування викладача зі студентами; формувати лінгвокраїнознавчу компетенцію студентів.

Особливості позакласної роботи з англійської мови та зарубіжної літератури порівняно з класною роботою: лабільність змісту та форм позакласної роботи зумовлена її проведенням за особистим планом викладача, складеним згідно з рівнем навченості, інтересами та здібностями студентів; її нерегламентованість за місцем, часом і формами проведення; емоційна насиченість, захоплюючий характер проведення виховних заходів; добровільність і масовість участі у позааудиторній роботі; відсутність чітко визначених домашніх завдань; відсутність чітко визначеної оцінки діяльності студентів.

Основними вимогами організації позакласної роботи є:

- кореляція з аудиторною роботою з англійської мови та зарубіжної літератури;
- організація колективної взаємодії студентів;
- велика кількість учасників позакласних заходів;
- створення радісної ненапруженої атмосфери під час підготовки та проведення виховних заходів.

Розрізняємо *одиночні* та *комплексні* позааудиторні заходи такого типу. Одиночний захід є більш-менш однорідним за змістом і проводиться найчастіше в одній групі та для участі в ньому не відбираються студенти. До таких заходів відносять розгадування кросвордів, бесіди носія мови зі студентами про традиції країни, мова якої вивчається; вікторини, демонстрації оригінального відеофільму тощо. Комплексний захід складається з певної кількості одиночних і здебільшого організується як захід паралельних груп, для активної участі в якому відбираються представники груп. Прикладами комплексних заходів можуть бути міні-вистава, концерт, вечір поезії тощо.

Комплексні заходи (загальні, кількох паралельних груп або однієї групи):

Місячник англійської мови (загальний захід).

Тиждень англійської мови (загальний захід).

Олімпіада з англійської мови (загальний захід).

Вечір, що проводиться англійською мовою.

Конкурс на кращу постановку п'єс або сценівок.

Конкурс на кращого читця прози (поезії).

Конкурс на краще виконання пісні.

Демонстрація мультфільмів англійською мовою з частковим синхронним перекладом викладачем (періодичний захід).

Одиночні заходи (здебільшого групові):

Спектакль (п'єса).

Спектакль (спецівка).

Відгадування загадок.

Відгадування кросвордів.

Проведення свята країни, мова якої вивчається. Наприклад: „День святого Валентина”, „День подяки” тощо.

„Подорож по країні, мова якої вивчається”, лото англійською мовою тощо.

Створення тематичного альбому.

Відзначення дня народжен.

Неможливо переоцінити виховний та емоційний вплив одиничного комплексного (концерт) заходу, що проводиться у групі і до якого залучаються всі його студенти. Комплексний загальний захід не має цієї переваги: на ньому здебільшого присутні тільки окремі студенти з кожної групи, і до того ж представники не всіх груп беруть у цьому заході активну участь.

Аналіз позакласного заходу, проведеного англійською мовою

1. *Мета* виховного заходу і ступінь її досягнення.
2. Структури виховного заходу: комплексний або одиничний; масовий, груповий, індивідуальний, змішаний.
3. *Методична організація* виховного заходу:
  - а) з елементом змагання чи без нього;
  - б) з художнім виконанням чи без нього;
  - в) з перевтіленням діючих осіб чи без нього.
4. *Зміст* позакласної роботи.

Підготовчий період:

- а) підготовка текстового матеріалу заходу: практикантом, студентами і практикантом;
- б) пізнавально-емоційна цінність текстового матеріалу;
- в) дійові учасники заходу: практикант; практикант і студенти (кількість залучених дійових учасників у відсотках від усіх груп);
- г) успіхи дійових учасників, залучених до проведення заходу, у володінні англійською мовою.

Проведення заходу:

- а) оформлення приміщення, де проводиться захід;
- б) привнесення емоційного елемента у проведення заходу;
- в) якість підготовки дійових осіб заходу;
- г) залученість до діяльності магістрантів, що не є дійовими особами заходу;
- д) реакція на діяльність магістрантів-дійових осіб з боку магістрантів, що не є дійовими особами заходу;
- е) наявність запрошених гостей.

Підсумковий етап:

- а) підведення підсумків практикантом;
- б) відзначення дійових осіб заходу.

14. Критерії оцінювання позакласного заходу

Оцінка „**відмінно**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладача, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував виховний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, вміло застосував доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес студентів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Виховний захід характеризує актуальність, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку студентів, правильність і доступність висновків, рекомендації студентам для самовиховання, ефективність використання часу, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо).

Оцінка „**добре**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладача, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і

мовному аспектах спланував позакласний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, застосував доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес студентів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Позакласний захід характеризує актуальність, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку студентів, правильність і доступність висновків, рекомендації студентам для самовиховання, ефективність використання часу, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не до кінця реалізовано виховний та розвиваючий потенціал заходу.

Оцінка „задовільно” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладача, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному грамотно в методичному і мовному аспектах спланував захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, застосував не завжди доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес студентів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Виховний захід характеризує послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку студентів, правильність і доступність висновків, рекомендації студентам для самовиховання, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не до кінця реалізовано виховний та розвиваючий потенціал заняття.

12. Контроль педагогічної діяльності магістранта-практиканта

Під час проходження педагогічної практики у ЗФПО освітньо-професійної програми підготовки магістра перевіряється та оцінюється розвиток у магістрантів-практикантів вміння спостерігати навчальний процес у ЗФПО й здійснювати аналіз результатів процесу навчання студентів, використовуючи власну іншомовну компетенцію та знання основ педагогіки, психології, методики викладання англійської мови, методики викладання зарубіжної літератури та фахових дисциплін; планувати діяльність студентів на годині куратора та в позааудиторній роботі, реалізувати плани, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання студентів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Рівень теоретичної методичної підготовки магістрантів визначається вмінням творчо використовувати знання при вирішенні конкретних методичних завдань.

Об'єктом контролю при презентації години куратора, позааудиторного заходу є рівень володіння практикантом гностичними, комунікативно-навчальними та організаційними вміннями.

Форма контролю: обговорення та аналіз години куратора, позааудиторного заходу, плану-конспекту години куратора, плану-конспекту (сценарію) позааудиторного заходу.

Презентація години куратора, позааудиторного заходу зараховується за умови, якщо практикант продемонстрував задовільний рівень (5-3 балів) володіння професійними вміннями та не робив при цьому серйозних помилок.

Практикант отримує оцінку за кожний вид роботи та згідно вимог оформлену документацію за 4-х бальною системою: „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”.

За педагогічну практику виводиться середня оцінка: „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”.

Методи навчання:

Частково пошукові методи; використання мультимедійних технологій; демонстрація, презентація, методичний аналіз; метод конструктивістського навчання; організація самостійного пошуку матеріалу; робота з науковою літературою; SOS-метод; метод спостереження та аналізу занять; інтерактивні методи (бесіда, батл-дискусія, проблемні ситуації, круглий стіл, дебати, проект, диспут, тренінг тощо); використання освітнього навчального сердовища «Moodle».

13. Зразки оформлення документації, що ведуть практиканти, та критерії оцінювання

ЩОДЕННИК

виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО
гуманітарно-технологічного факультету
з галузі знань **01 Освіта/ Педагогіка**
спеціальністю **014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)**

ПШБ

Завдання педагогічної практики

Права і обов'язки магістранта-практиканта

Схема аналізу заняття з англійської мови

1 сторінка:

ЗФПО, група _____

Директор ЗФПО _____

Заступник директора з навчально-виховної роботи _____

Заступник директора з виховної роботи _____

Викладач англійської мови _____

Викладач зарубіжної літератури _____

2 сторінка:

Розклад занять англійської мови та зарубіжної літератури в період педагогічної практики

3 сторінка:

Розклад дзвінків

4 сторінка

Список студентів закріпленої групи

5 сторінка

Графік проведення занять

ЩОДЕННИК СПОСТЕРЕЖЕНЬ

№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Хід заняття, аналіз спостережень. Висновки і пропозиції
-------	------	-------	--------------	---

Розділи індивідуального плану проходження виробничої (педагогічної) практики в ЗФПО.

I. Підготовка до Практики

1. Участь у настановчій конференції.
2. Знайомство з ЗФПО, групою, документацією.
3. Знайомство з внутрішнім розпорядком ЗФПО.
4. Підбір методичної літератури.
5. Знайомство з оформленням і веденням журналу.

II. Навчальна робота

1. Знайомство з календарним плануванням.
2. Спостереження занять викладачів.
3. Написання конспектів занять.
4. Проведення занять згідно розкладу.
5. Участь у методичних об'єднаннях викладачів по фаху.

III. Виховна робота

1. Проведення бесід із студентами на педагогічні теми.
2. Проведення виховних годин, екскурсій.
3. Проведення позакласних заходів.

IV. Підсумки Практики

1. Написання звіту про проходження Практики.
2. Оформлення документації Практики.
3. Участь у роботі педагогічної ради ЗФПО.
4. Участь у підсумковій конференції.

Критерії оцінювання індивідуального плану

Оцінка „**відмінно**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста, і викладачів кафедри та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував розділи індивідуального плану, намітив реальні, конкретні шляхи його виконання. В результаті реалізації запланованих дій досяг повного якісного виконання всіх розділів та пунктів індивідуального плану.

Оцінка „**добре**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладачів кафедри та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував розділи індивідуального плану, намітив реальні, конкретні шляхи його виконання. В результаті реалізації запланованих дій досяг повного виконання всіх розділів та пунктів індивідуального плану.

Оцінка „**задовільно**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і викладачів кафедри та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував розділи індивідуального плану, намітив реальні, конкретні шляхи його виконання. В результаті реалізації запланованих дій досяг неповного та не завжди якісного виконання розділів та пунктів індивідуального плану.

Схема написання психолого-педагогічної характеристики студента

I. Загальні відомості про студента

1. Біографічні дані. Прізвище та ім'я студента, рік народження, національність.
2. Соціально-побутові умови. Адреса проживання. Склад сім'ї, освіта, місце роботи батьків.
3. Стан здоров'я. Крім загальної характеристики стану здоров'я студента, обов'язково вказати на сенсорні дефекти, якщо такі виявлені.

II. Загальний рівень розвитку студента

1. Психічний розвиток студента. Характеристика його уваги. Особливості сприймання і розуміння навчального матеріалу. Швидкість, точність і міцність запам'ятовування. Особливості мислення студента. Рівень володіння операціями аналізу, синтезу, порівняння, абстрагування і узагальнення. Особливості уяви студента. Рівень розвитку мови (культура мовлення, багатство активного словника, логічність мовлення). Розвиток вольових якостей (цілеспрямованість, принциповість, самостійність, ініціативність, витримка тощо).

2. Інтелектуальний розвиток студента, його ерудиція. Інтерес до питань світогляду, моралі, науки, техніки, мистецтва, спорту. Наявність провідного інтересу. В яких гуртках і спеціальних установах працює студент? Особливості читацьких інтересів, їх широта і стійкість. Самостійність, критичність, гнучкість та логічність мислення.

3. Індивідуально-психологічні особливості студента. Його збудливість і енергійність, врівноваженість і емоційна вразливість. Темп роботи і мовлення студента. Чи легко він переходить від одного виду діяльності до іншого?

Наполегливість, впевненість, охайність студента. Рівень розвитку почуття колективізму, обов'язку, власної гідності. Скромність, сміливість, рішучість, правдивість, чесність і самокритичність студента. Ставлення до викладачів, товаришів і батьків.

Охарактеризувати загальні й спеціальні здібності студента.

III. Навчальна діяльність студента

Ставлення студента до занять. Чи є пропуски занять, причини пропусків. Уважність на заняттях. Якими навчальними предметами більше цікавиться? Якість і систематичність виконання домашніх завдань. Вміння самостійно працювати над навчальними завданнями. Які прийоми індивідуального підходу використовувались у роботі із студентом. Їх наслідки. Ставлення студента до оцінки викладачем його успіхів і невдач у навчанні. Успішність його з різних навчальних предметів. Участь у предметних гуртках. Які навчальні предмети опановує легко, а які з труднощами? Їх причина. Які заходи вживались для підвищення успішності з цих предметів? Їх наслідки. Думка практиканта про шляхи поліпшення навчальної діяльності студента.

IV. Громадська активність студента

Участь у громадському житті навчального закладу. Які доручення має і як їх виконує? Дисципліна (якщо є випадки порушення, то дати характеристику їх причин). Становище студента в колективі (офіційний чи неофіційний лідер малої групи, не прийнятий у колективі). Участь у суспільно корисній праці. Мотиви громадсько-корисної і суспільно корисної діяльності. Чи були спроби підвищувати інтерес до громадської роботи? Якими шляхами вони здійснювалися? Наслідки цього. Думка практиканта про можливі шляхи підвищення громадської активності студента.

V. Висновки

Найважливіші позитивні сторони навчання і дисципліни студента. Причини відставання у навчанні і порушення дисципліни. Які заходи були вжиті практикантом для поліпшення успішності і поведінки студента? Їх ефективність. Яку систему заходів, на думку практиканта, слід розробити і реалізувати для виправлення становища? Які індивідуально-типологічні особливості слід враховувати при цьому?

Схема звіту 2

Короткі відомості про ЗФПО, загальна характеристика матеріальної бази навчального закладу, групи; узагальнення змісту навчально-виховної роботи викладача тої групи, в якій працював практикант.

Виконання індивідуального плану роботи

Виконання навчальної роботи в ЗФПО у відповідності з індивідуальним планом: з якого предмету проведено заняття, в яких групах, оцінки, позитивні сторони і недоліки; які заняття викликають труднощі і чим обумовлені ці труднощі; як переборювались труднощі; які дидактичні завдання розв'язувались у процесі Практики: що зроблено, щоб навчити студентів самостійно оволодівати знаннями; яка робота проводилась із слабкими студентами, з відмінниками і з тими, хто виявляє підвищений інтерес до вивчення окремих дисциплін.

Виконання виховної і позакласної роботи у відповідності з індивідуальним планом: які виховні завдання розв'язувались; які форми виховної роботи практикувались; успіхи й труднощі.

Аналіз методичної роботи виконаної практикантом в групі. Як вивчався передовий досвід роботи вчителів у ЗФПО, з яких проблем. Навести конкретні приклади. Участь у роботі методичних об'єднань викладачів.

Громадська робота

Яких умінь і навичок набуто в процесі педпрактики. Які завдання поставлено на майбутнє.

Висновки про Практику, її значення. Ваше ставлення до професії викладача. Пропозиції, побажання щодо вдосконалення змісту і організації Практики. Чи одержано задоволення від цієї роботи, які при цьому зустріли труднощі.

Критерії оцінювання звіту

Оцінка „**відмінно**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста та викладачів кафедри спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах висвітлив розділи звіту, описав реальні, конкретні шляхи виконання індивідуального плану, шляхи виконання виховних завдань, успіхи й труднощі, навів конкретні приклади. Повно і якісно описав всі розділи та пункти звіту: виконання навчальної роботи, виконання виховної і позааудиторної роботи, аналіз методичної роботи, громадської роботи. Зробив змістовні висновки про Практику, її значення.

Оцінка „**добре**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах висвітлив розділи звіту, описав реальні, конкретні шляхи виконання індивідуального плану, шляхи виконання виховних завдань, успіхи й труднощі, навів конкретні приклади. Повно описав всі розділи та пункти звіту: виконання навчальної роботи, виконання виховної і позааудиторної роботи, аналіз методичної роботи, громадської роботи. Зробив висновки про Практику, її значення.

Оцінка „**задовільно**” ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста та, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному грамотно в методичному і мовному аспектах висвітлив розділи звіту, описав шляхи виконання індивідуального плану, шляхи виконання виховних завдань, успіхи й труднощі, навів конкретні приклади. Описав всі розділи та пункти звіту: виконання навчальної роботи, виконання виховної і позааудиторної роботи, аналіз методичної роботи, громадської роботи. Зробив висновки про Практику, її значення.

Методи навчання. Частково пошукові методи; використання мультимедійних технологій; демонстрація, презентація, методичний аналіз; метод конструктивістського навчання; організація самостійного пошуку матеріалу; робота з науковою літературою; SOS-метод; метод спостереження та аналізу занять; інтерактивні методи (бесіда, батл-дискусія, проблемні ситуації, круглий стіл, дебати, проект, диспут, тренінг тощо); використання освітнього навчального сердовища «Moodle».

Форми оцінювання. Поточний: відвідування та оцінювання керівником практики проведених занять та заходів. Підсумковий: оцінювання матеріалів практики (індивідуальний); оцінювання презентації під час підсумкової конференції (груповий).

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (перелік електронного забезпечення наочних посібників, ТНЗ, таблиць, плакатів, тощо):

- електронний варіант методичних рекомендацій та завдання для самостійної та індивідуальної роботи магістрантів-практикантів з курсу Методика викладання іноземної мови.
- Harmer Jeremy. The Practice of English Language Teaching. Pearson Education Ltd., 2007.
- 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см Систем. вимоги: Pentium; 128 Mb RAM; Windows 98, 2000, ME, XP. Назва з титул. екрану.
- Harmer Jeremy. How to Teach English. Pearson Education Ltd., 2007.
- 2 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см Систем. вимоги: Pentium; 128 Mb RAM; Windows 98, 2000, ME, XP. Назва з титул. екрану.

16. Рекомендована література

Базова література:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : підручник. Київ : Вища ЗФПО, 1998. 560 с.
2. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. Київ : Кондор, 2008. 271 с.
3. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність вчителя : навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2005. 336 с.
4. Бутенко, Н. Ю. Педагогічна практика: підготовка та реалізація : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2005. 184 с.
5. Вітвицька, С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів ВНЗ. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2011.
6. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студ. Магістратури. Київ : Освіта, 2005. 396 с.
7. Вишневецький О. І. Методика навчання іноземних мов : навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 465 с.

8. Галагузов В. М., Євтух М. Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. Київ : Освіта, 1995. 241 с.
  9. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Світ, 2004. 147 с.
  10. Євчук О., Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. 64 с.
  11. Коротяєв Б.І., Гришин Є.О., Устинко О.А. Педагогіка вищої школи. Київ : Освіта, 1990.
  12. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. Київ : Логос, 2006. 215 с.
  13. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник-практикум для студентів. Житомир: Полісся, 2002. 256 с.
  14. Morska L. I. Theory and practice of English teaching Methodology. Тернопіль : Астон, 2003. 248 с.
  15. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник для студентів ВНЗ. Київ: Ленвіт, 2002.
  16. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
  17. Панова Л.С., Андрійко І.Ф. та ін. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник для студ. ВНЗ. Київ : Академія, 2010. 328с.
  18. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І .А.Зязюна. Київ : Вища школа, 1997.
  19. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. Київ.: Дивосвіт, 2006. 236 с.
  20. Туркот, Т. І. Педагогіка вищої школи [Текст] : навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ : Кондор, 2011.
  21. Jeremy Harmer. How to Teach English. Second edition. Longman : Pearson Education Limited, 2007. 288 p.
- Допоміжна література:**
1. Brown H. Principles of Language Learning and Teaching. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1987. 285 p.
  2. Dobson Julia M. Effective Techniques for English Conversation Groups. USA : Newbury House, 1992. 137 p.
  3. Ferrer J., Whalley E. Mosaic I, II. A Listening/ Speaking Skills Book. USA : Random House, Inc., 1995. 195 p.
  4. Swan M. Teaching Listening Comprehension. Cambridge University Press, 1994. 173 p.
  5. Swan M. Teaching Listening Comprehension. Cambridge University Press, 1994. 173 p.
  6. Wegmann B., Knezevic M. P. Mosaic I, II. A Reading Skills Book. USA : Random House, Inc., 1995. 263 p.
  7. Wright A. Games for Language Learning. Cambridge University Press, 1994. 380 p.
  8. Воробйова І. Міжпредметні зв'язки у контексті поглиблення соціокультурного компонента навчання іноземних мов / І. Воробйова // Іноземні мови в навчальних закладах. 2008. Вип. 1(29). С. 36.

Інформаційні ресурси

1. Jeremy Harmer. How to Teach English. URL : <https://archive.org/details/how-to-teach-english-2nd-edition-jeremy-harmer>
2. Jeremy Harmer. Language learning. URL : not about us, about them! : https://www.youtube.com/watch?v=oa6ABHLKw94&ab_channel=HelblingEnglish

3. Jeremy Harmer. The enigma of language and how to teach it.
URL : https://www.youtube.com/watch?v=nAncRM3NII4&ab_channel=HelblingEnglish
4. Jeremy Harmer. Teaching to Learn // <http://www.jeremyharmer.com>
5. Teaching tips by Jetemy Harmer.
URL : https://www.youtube.com/watch?v=mVR3HtfN7Pc&ab_channel=SherifMakkawy
6. Q&A with Jeremy Harmer - part 1: Language learning.
URL : https://www.youtube.com/watch?v=ToSMjKgBKls&ab_channel=HelblingEnglish
7. Лекції з методики викладання іноземних мов. URL // lib.oa.edu.ua/files/1.doc
8. Комунікативні компетенції під час навчання читання на уроках іноземної мови. URL : [https://naurok.com.ua/komunikativni-kompetenci-pid-chas-navchannya-chitannya-na-urokah-inozemnoi-movi-v-pochatkovih-klasah-osoblivosti-h-formuvannya-303194.html](https://naurok.com.ua/komunikativni-kompetenci-pid-chas-navchannya-chitannya-na-urokah-inozemnoi-movi)
9. Сучасний урок іноземної мови в умовах НУШ.
URL : <https://krncprpp.in.ua/novyny/suchasnyj-urok-inozemnoyi-movy-v-umovah-novoyi-ukrayinskoyi-shkoly/>
10. Використання відео матеріалів на уроках англійської мови.
URL : <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-video-materialiv-na-urokah-anglijskoi-movi-209396.html>
11. Відкритий урок з англійської мови.
URL : https://www.youtube.com/watch?v=sJFsu15QpYE&ab_channel=%D0%97%D0%92%D0%95%D0%9D%D0%AF%D0%A7%D0%98%D0%9D%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%98%D0%99%D0%97%D0%97%D0%A1%D0%9E
12. Відкритий урок з англійської мови у 2 класі НУШ.
URL : https://www.youtube.com/watch?v=2GaHbGoiZLs&ab_channel=%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%9C%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE
13. Вебінар для вчителів іноземних мов у ЗФПО.
URL : https://www.youtube.com/watch?v=1-82gloiaaE&ab_channel=%D0%A0%D0%9E%D0%86%D0%9F%D0%9F%D0%9E
14. Методика STEM та CLIL на уроках англійської мови.
URL : https://www.youtube.com/watch?v=RDX3Z57TrkQ&ab_channel=%D0%A6%D0%9F%D0%A0%D0%9F%D0%9F%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%9A%D0%B8%D1%94%D0%B2%D0%B0